

حاشیه‌نشینان کویر قدر آب را بیشتر می‌دانند

بازدهی آب کشاورزی در قم و یزد بالاتر از میانگین کشوری

زهره افشار
خبرنگار

آب مایه حیات است اما هر قطره آن برای کشاورزان بویژه در استان‌های کویری که در چند سال گذشته با تنش آبی بیشتری مواجه بوده اند حکم طلا دارد. شاید به همین خاطر است که کشاورزان استان‌های کویری بویژه قم ویزد قدر آب را بیشتر می‌دانند و در چند سال گذشته برای مصرف بهینه آب کشاورزی همکاری بیشتری داشته‌اند و حالا در استان کویری مانند قم میزان بهره‌وری آب کشاورزی بالاتر از سطح میانگین کشوری قرار گرفته است. در حال حاضر در برخی از نقاط استان قم کشاورزانی به کشت و کار مشغولند که می‌توانند با آبی که برای تولید گندم لازم است، اقدام به کشت محصولی چون هندوانه کنند.

■ **رکورد شکنی قمی‌ها در صرفه‌جویی آب**

محمدحسین احمدپور، مجری الگوی کشت سازمان جهاد کشاورزی قم به «ایران» می‌گوید: قم استان کم آبی است و از سال ۷۴ که دو سد غدیر ساوه و ۱۵ خرداد و آن هم در خارج استان روی دو رودخانه جاری در قم یعنی «قمرو» و «قره‌چای» زده شد این دو رودخانه تقریباً آبی ندارند و خشک شده‌اند. از آن زمان تاکنون وضعیت آبی قم در بخش کشاورزی روز به روز بدتر شده لذا کشاورزان مجبور شدند از این تهدید فرصتی بسازند و به سمت بهینه مصرف کردن آب کشاورزی گام بردارند و آمارها هم نشان می‌دهد کشاورزان قمی در این راه موفق بوده‌اند.

وی با اشاره به اینکه در استان قم تا قبل از سال ۷۴ تنها ۵۰ هکتار از اراضی به سیستم‌های آبیاری نوین مجهز بوده‌اند، می‌افزاید: این میزان در حال حاضر به ۲۰ هزار هکتار رسیده که این افزایش قابل توجه نشان می‌دهد کشاورزان تا چه حد به این موضوع اهمیت می‌دهند و پای کار بوده‌اند. زیرا هر قدر هم مسئولان توصیه کنند، امکانات را فراهم کنند و تسهیلات بدهند تا وقتی کشاورز کشاورزان قمی در ۴ سال گذشته با کمک روش آبیاری تحت فشار ۶۵ میلیون متر مکعب آب صرفه‌جویی کرده‌اند. وی تأکید کرد: این اقدام در کنار توسعه کشت گلخانه‌ای، لوله‌گذاری، تسطیح و تجهیز نوسازی اراضی، کشت نشایی و توسعه کشت گلخانه‌ای سبب شده تا راندمان آب کشاورزی از ۱۲ درصد در اوایل دهه هفتاد به ۴۶ درصد در حال حاضر برسد که از میانگین کشوری بالاتر است. شکی نیست که این موفقیت تنها به واسطه آگاهی و تمایل کشاورزان برای مصرف بهینه آب حاصل شده است. وی تصریح می‌کند: در قم به‌دلیل پایین بودن کیفیت آب در برخی از مناطق سیستم آبیاری تحت فشار جواب

در استان قم تا قبل از سال ۹۴ تنها ۵۰ هکتار از اراضی به سیستم‌های آبیاری نوین مجهز بوده‌اند. این میزان در حال حاضر به ۲۰ هزار هکتار رسیده است. کشاورزان قمی در ۴ سال گذشته با کمک روش آبیاری تحت فشار ۶۵ میلیون متر مکعب آب صرفه جویی کرده‌اند

در دهه گذشته فرهنگ کشاورزی استان یزد در مقابل اجرای طرح‌های آبیاری نوین مقاومت می‌کرد اما در حال حاضر و پس از ۱۶ سال خشکسالی استان یزد، کشاورزان بسیاری از این طرح استقبال می‌کنند و همین عاملی شده تا راندمان آبیاری در استان یزد از میانگین کشوری بالاتر باشد

نمی‌دهد و کشاورزان مجبور به لوله‌گذاری در اراضی می‌شوند که در این راستا تاکنون ۱۴ هزار هکتار لوله‌گذاری انجام شده است. تسطیح و تجهیز و نوسازی اراضی راهکار دیگری برای افزایش راندمان آب کشاورزی است، احمدپور گفت: با اجرای این طرح در یکهزار و ۸۰۰ هکتار اراضی استان سالانه ۴۷ میلیون متر مکعب صرفه‌جویی در مصرف آب صورت گرفته است. از سوی دیگر استان قم در بحث اجرای الگوی کشت به‌عنوان نمونه آزمایشی انتخاب شده بود که مجری این طرح در استان قم تأکید می‌کند: این کار در دو دشت ساوه و شریف‌آباد قم به‌صورت آزمایشی آغاز شد که در قالب این طرح به مرور از سطح زیر کشت گیاهان

پر آب مانند پونجه کاسته و به سطح زیر کشت گیاه علوفه‌ای «سورگوم» اضافه شد. همچنین جلوی توسعه باغ‌های پسته گرفته شد و ما با توجه به اینکه استان دامپرو هستیم، ترجیح می‌دهیم بیشتر روی کشت گیاهان علوفه‌ای تمرکز کنیم. احمدپور خاطرنشان می‌کند: برآوردها حاکی است کشاورزان قمی در ۴ سال گذشته و با رعایت الگوی کشت توانسته‌اند در مجموع ۶۶ میلیون متر مکعب در مصرف آب صرفه‌جویی کنند. مجری طرح الگوی کشت سازمان جهاد کشاورزی قم درخصوص توسعه کشت گلخانه در این استان توضیح می‌دهد: قم در سال ۹۶ تنها ۲۰ هکتار گلخانه داشت که در حال حاضر این میزان به ۱۰۰ هکتار

رسیده و جالب است بداندین سالانه بواسطه این میزان کشت گلخانه‌ای ۲۰۲ میلیون متر مکعب آب صرفه‌جویی می‌شود که رقم قابل توجهی است. احمدپور در جریان این گفت‌وگو به کشاورزانی اشاره می‌کند که با روی آوردن به کشت نشایی در استان قم توانسته‌اند با میزان آبی که برای کشت گندم لازم است، هندوانه بکارند. وی می‌گوید: این شیوه کشت در ۱۰۰ هکتار از اراضی قم اجرا شده که بیشتر سطح زیر کشت نشایی به هندوانه، ذرت علوفه‌ای و صیفی‌جات اختصاص دارد. به گفته وی در بخش کشاورزی قم با استفاده از کشت نشایی، سالانه یک میلیون متر مکعب آب صرفه‌جویی می‌شود.

■ **افزایش بازدهی آب کشاورزی**

در همین حال رضا سرافرازی، مدیر کل دفتر آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی به «ایران» می‌گوید: بهره‌وری آب برای ما به‌دلیل خشکسالی و بحث تحریم‌ها و لزوم حفظ امنیت غذایی بسیار حائز اهمیت است. وی می‌افزاید: خوشبختانه کشاورزان ما در استان‌های مرکزی که با کمبود بیشتر منابع آبی مواجه هستند بیشتر قدر آب را می‌دانند و برای مصرف بهینه آب همکاری می‌کنند. به گفته وی میانگین راندمان آب کشاورزی کشور از ۳۵ درصد سال ۹۴ به ۴۵ درصد در حال حاضر رسیده است. وی با اشاره به اینکه اجرای طرح‌های آب و خاک در سال جاری و نسبت به سال گذشته ۱۰ تا ۱۵ درصد افزایش داشته است افزود: تاکنون در ۲۰۲ میلیون هکتار از اراضی کشور، سیستم آبیاری نوین

درخواست کردیم که در شهرستان‌های استان، ۱۰ روستا را که نیاز به مدرسه دارند به‌عنوان اولویت اول معرفی کنند تا اقدامات لازم برای مدرسه‌سازی با کمک مردم و مسئولان انجام شود.

وی از مهاجرت روستاییان و سکونت آنها در حاشیه شهرها خبر می‌دهد و اضافه می‌کند: با افزایش این مهاجرت‌ها حتی در حاشیه شهرها هم با کمبود فضای آموزشی مواجه شدیم. مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان کهگیلویه و بویراحمد با اشاره به اجرای طرح «آجر به آجر» که امسال با مشارکت‌های مردمی در ساخت مدرسه به اجرا درآمده؛ می‌گوید: این طرحی کشوری است که هدف از آن فرهنگ‌سازی برای مشارکت در ساخت مدرسه است. این طرح با دو هدف اجرایی می‌شود. یکی جمع‌آوری سرمایه‌های خرد عامه مردم است که طبق این طرح اگر یک خیر حتی برای یک آجر جهت ساخت مدرسه کمک کند ما نیز استقبال خواهیم کرد.

در مناطق روستایی استان کهگیلویه و بویر احمد اگر خیری ۳۰ درصد هم برای مدرسه‌سازی کمک کند، ۷۰ درصد دیگر هزینه ساخت مدرسه را سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور متقبل می‌شود. در مناطق شهری هم این طرح به صورت ۵۰-۵۰ انجام می‌گیرد یعنی ۵۰درصد هزینه ساخت از طرف خیرین و ۵۰ درصد هم از سوی سازمان نوسازی مدارس کشور هزینه خواهد شد

نخلستان‌های بوشهر از درون می‌پوسند

■ **بوشهر-** پوسیدگی تنه نخل و شکستن تنه و تاج درخت عارضه‌ای است که بر اثر ابتلای درخت به یک نوع قارچ و آلودگی اتفاق می‌افتد و پس از آسیب به قسمت‌های مختلف آن، در نهایت موجب مرگ درخت می‌شود. به گزارش ایسنا، دکتر فرزاد کرم‌پور عضو هیات علمی گیاه پزشکی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی استان بوشهر در این باره می‌گوید: قارچ تیلایوپوسیس باعث بروز یک مشکل اساسی یعنی بیماری پوسیدگی تنه نخل خرما و شکستن تنه و تاج درخت شده است، به گونه‌ای که در نخل‌های جوان پوسیدگی تنه نخل از پایین به بالا با علائمی مانند پلاک‌های سفید رنگ قارچ و در نخل‌های مُسن‌تر، پوسیدگی و مرگ جوانه مرکزی (دل خرما)، خشکیدگی برگ، شکستگی و آویزان شدن تاج درخت را موجب می‌شود.

وی افزود: پیش از این بیماری را روی نخل خرما در استان بوشهر نداشتیم اما از سال گذشته به‌دلیل تغییرات اقلیمی، مثل باران‌های اردیبهشت ماه پارسال و امسال و تغییرات آب و هوایی باعث شده که این قارچ فعال‌تر شود و برای ما جالش بسازد.

این متخصص بیماری‌شناسی گیاهی درباره علت ابتلای نخل‌ها به قارچ و بیمار شدن آنها توضیح داد: با وجود اینکه سیستم آبیاری این باغ قطره‌ای بوده، ولی به جای اینکه لوله آبی که پای تنه آب می‌ریزند را با فاصله یک تا یک و نیم متری از تنه قرار بدهند، قطره چکان‌ها را کاملاً دور تا دور تنه قرار داده بودند که لوله‌های آبیاری قطره‌ای باید حتماً جابه‌جا شوند.

شرکت پالایش گاز ایلام پارسال به ۹۷ درصد

اهدافش رسید

■ **ایلام-** مدیرعامل شرکت پالایش گاز ایلام از تحقق ۹۷ درصدی اهداف این پالایشگاه در سال گذشته خبر داد و گفت: در حوزه پایداری و ارتقای تولید و فروش محصولات در سال گذشته، شرکت پالایش گاز ایلام عملکرد موثقی داشته است.

دکتر «روح‌الله نوریان» افزود: این عملکرد در مقایسه با سال ۹۷، با رشد ۷ درصدی در گاز ترش به‌عنوان خوراک ورودی، ضمن حفظ پایداری تولید و کاهش توقفات، گاز شیرین تزریقی به‌خط سراسری ۱۰ درصد، میعانات گازی یک درصد و تولید گوگرد نیز ۷ درصد افزایش داشته است. وی گفت: در حوزه فروش محصولات تولیدی نیز، میعانات گازی ۵ درصد و گوگرد دانه‌بندی شده (پاستیلی) ۲۰ درصد افزایش داشته و حتی با توجه به اعلام نیاز برق منطقه‌ای غرب و عقد قرارداد با مدیریت شبکه برق، ضمن استفاده از ظرفیت مازاد نیروگاه این شرکت، فروش برق نیز ۷۵ درصد رشد داشته است.

نوریان ضمن اشاره به تحقق اهداف عملیاتی و تعهدات تولید این شرکت در سال گذشته، خاطرنشان کرد: خوشبختانه تولید گوگرد بالاتر از تعهد تولید بوده و تعهدات شرکت در بخش تولید گاز شیرین و دیگر محصولات نیز، حدود ۹۷ درصد محقق شده است.

اهدای گواهینامه ثبت جهانی دوتار به استاد عثمان محمدپرست

■ **مشهد-** رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خواف گفت: نسخه‌ای از گواهینامه ثبت جهانی دوتار که به دو زبان انگلیسی و فارسی نگارش شده، به استاد عثمان محمدپرست اهدا شد.

به گزارش ایرنا، محمود باعقیده افزود: این گواهینامه از طرف دکتر بهروز وجدانی که عهده‌دار پرونده ثبت جهانی دوتار با عنوان «مهارت سنتی ساختن و نواختن دوتار» در یونسکو بود به استاد عثمان محمدپرست اهدا شده است.

این لوح به نمایندگی از دکتر وجدانی توسط محمود باعقیده رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خواف و علی تاجیک رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی این شهرستان به استاد محمدپرست تقدیم شد.

عثمان محمدپرست در سال ۱۳۰۷ در شهر خواف استان خراسان رضوی متولد شد و از ۱۰ سالگی با دوتار مانوس گردید.

استاد محمدپرست آثار مطرح و معروفی دارد که از چاوشی و سرحدی گرفته تا دیگر مقام‌های این دیار، اجراهای گوناگونی را درعین وحدت آفریده است.

وی همچنین دارای فعالیت‌های خیرخواهانه در حوزه مدرسه‌سازی است.

تعطیلی واحدهای صنعتی در اشتهارد تکذیب شد

■ **کرج-** مدیرعامل شهرک صنعتی اشتهارد تعطیلی تعدادی از واحدهای صنعتی و تولیدی در این شهرک را به‌دلیل ابتلای کارکنان به کرونا تکذیب کرد.

مجید تاقی‌بی با بیان اینکه واحدهای تولیدی در این شهرک با تمام توان در حال فعالیت هستند، گفت: هیچ واحد تولیدی در شهرک صنعتی اشتهارد به‌دلیل ابتلای کارکنان به کرونا تعطیل نشده است.

وی با اشاره به اینکه در موج اول کرونا، واحدهای صنعتی اشتهارد نقش مؤثری در تولید مواد مورد نیاز کشور در بخش ضدعفونی، گان و پارچه بیمارستانی داشتند، اظهار داشت: هم‌اکنون واحدهای تولیدی در شهرک بدون هیچ مشکلی در حال فعالیت هستند.

تاقی‌بی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: همچنین با هدف خدمات‌رسانی به چه بیشتر به مردم، ظرفیت جدید تولید بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده ماسک ایران در شهرک صنعتی اشتهارد از هفته دیگر راه‌اندازی می‌شود.